

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра русской литературы

Концепция мира и человека в «малой прозе» Максима
Горького конца XIX – начала XX вв.

Грибовский Василий Михайлович

Научный руководитель: Шпаковский Игорь Иванович

2018

РЕФЕРАТ

Общий **объём** дипломной работы – 59 страниц, список используемой литературы насчитывает 51 источник.

Ключевые слова: «концепция», «трансформация», «мировоззренческие искания», «социалистический реализм», «новаторские идеи».

Объект исследования: «малая проза» Максима Горького конца XIX–начала XX вв.

Цель дипломной работы – выявление динамики концепции мира и человека в «малой прозе» Максима Горького, анализ этапов её эволюционного преобразования.

Методологические исследования. В основу дипломной работы положены описательный, аналитический, историко-литературный и сравнительно-сопоставительный методы произведений писателя.

Полученные результаты и научная новизна работы. В результате проведенного исследования установлены культурно-исторические закономерности формирования различных типов художественных идеалов в русской литературе этого времени, определена и раскрыта идейная направленность и эстетическая значимость, раскрыто жанровое и стилевое своеобразие «малой прозы» Максима Горького. Особое внимание в работе уделено анализу художественного воплощения различных идейных веяний эпохи, а затем и их «перевыражения» в «малой прозе» Максима Горького, концептуальным характеристикам и значимости его произведений для развития русской национальной культуры.

Новизна данного исследования заключается в попытке провести комплексный анализ идейно-художественной проблематики «малой прозы» Максима Горького в разные периоды его литературной деятельности (от романтизма к реализму), его нарративных стратегий, выявить эволюцию его мировоззрения.

Рекомендации по внедрению полученных результатов. Результаты исследования могут найти свое применение в преподавании курсов русской литературы (в рамках спецкурсов, работы спецсеминаров) в высшей школе, могут использоваться при создании учебно-методических пособий. Полученные результаты исследования могут быть использованы при дальнейшем изучении творческого наследия Максима Горького.

Подтверждение достоверности материалов и результатов дипломной работы, самостоятельности ее выполнения. Дипломная работа «Концепция мира и человека в “малой прозе” Максима Горького конца XIX–начала XX вв.» представляет собой самостоятельно выполненное исследование. Материалы и полученные результаты дипломной работы достоверны.

РЭФЕРАТ

Агульны аб'ём дыпломнай працы – 59 старонак, спіс выкарыстанай літаратуры налічвае 51 крыніцу.

Ключавыя словы: «канцэпцыя», «трансфармацыя», «светапоглядныя шуканні», «сацыялістычны рэалізм», «наватарскія ідэі».

Аб'ект даследавання: «малая проза» Максіма Горкага канца XIX – пачатку XX стст.

Мэта дыпломнай працы – выяўленне дынамікі канцэпцыі свету і чалавека ў «малой прозе» Максіма Горкага, аналіз этапаў яе эвалюцыйнага пераўтварэння.

Метадалагічныя даследаванні. У аснову дыпломнай работы пакладзены апісальны, аналітычны, гісторыка-літаратурны і параўнальна-супастаўляльны метады твораў пісьменніка.

Атрыманыя вынікі і навуковая навізна працы. У выніку праведзенага даследавання ўстаноўлены культурна-гістарычныя заканамернасці фарміравання розных тыпаў мастацкіх ідэалаў у беларускай літаратуры гэтага часу, вызначана і раскрыта ідэйная скіраванасць і эстэтычная значнасць, раскрыта жанравая і стылёвая своеасаблівасць «малой прозы» Максіма Горкага. Асаблівая ўвага ў рабоце нададзена аналізу мастацкага ўвасаблення розных ідэйных павеваў эпохі, а затым і іх «перевыражэння» ў «малой прозе» Максіма Горкага, канцэптуальным характарыстыкам і значнасці яго твораў для развіцця рускай нацыянальнай культуры.

Навізна дадзенага даследавання заключаецца ў спробе правесці комплексны аналіз ідэйна-мастацкай праблематыкі «малой прозы» Максіма Горкага ў розныя перыяды яго літаратурнай дзейнасці (ад рамантызму да рэалізму), яго наратыўных стратэгій, выявіць эвалюцыю яго светапогляду.

Рэкамендацыі па ўкараненні атрыманых вынікаў. Вынікі даследавання могуць знайсці сваё прымяненне ў выкладанні курсаў рускай літаратуры (урамках спецкурсаў, працы спецсемінараў) у вышэйшай школе, могуць выкарыстоўвацца пры стварэнні вучэбна-метадычных дапаможнікаў. Атрыманыя вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны пры далейшым вывучэнні творчай спадчыны Максіма Горкага.

Пацвярджэнне дакладнасці матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы, самастойнасці яе выканання. Дыпломная праца "Канцэпцыя свету і чалавека ў "малой прозе" Максіма Горкага канца XIX - пачатку XX стст." уяўляе сабой самастойна выкананае даследаванне. Матэрыялы і атрыманыя вынікі дыпломнай працы дакладныя.

ABSTRACT

The total volume of the thesis - 59 pages, a list of literature has 51 sources.

Key words: "concept", "transformation", "world Outlook", "socialist realism", "innovative ideas".

Object of research: "small prose" Maxim Gorky late XIX-early XX centuries.

The purpose of the thesis - to identify the dynamics of the concept of peace and man in the "little prose" Maxim Gorky, analysis of the stages of its evolutionary transformation.

Methodological research. The basis of the thesis put descriptive, analytical, historical, literary and comparative methods of works of the writer.

The results and scientific novelty of the work. As a result of the study, cultural and historical patterns of formation of various types of artistic ideals in the Russian literature of this time are established, the ideological orientation and aesthetic significance are determined and revealed, the genre and style originality of Maxim Gorky's "small prose" is revealed. Special attention is paid to the analysis of the artistic embodiment of various ideological trends of the era, and then their "re-expression" in "little prose" by Maxim Gorky, the conceptual characteristics and significance of his works for the development of Russian national culture.

The novelty of this study is an attempt to conduct a comprehensive analysis of the ideological and artistic problems of "small prose" by Maxim Gorky in different periods of his literary activity (from romanticism to realism), his narrative strategies, to identify the evolution of his worldview.

Recommendations for implementation of the results. The results of the study can be used in the teaching of Russian literature courses (within special courses, work of special seminars) in higher education, can be used in the creation of teaching AIDS. The results of the study can be used in further study of the creative heritage of Maxim Gorky.

Confirmation of the reliability of materials and results of the thesis, the independence of its implementation. Diploma thesis "Concept of the world and man in the "small prose" Maxim Gorky of the late XIX - early XX centuries" represents independently performed the study. The materials and results of the thesis are reliable.